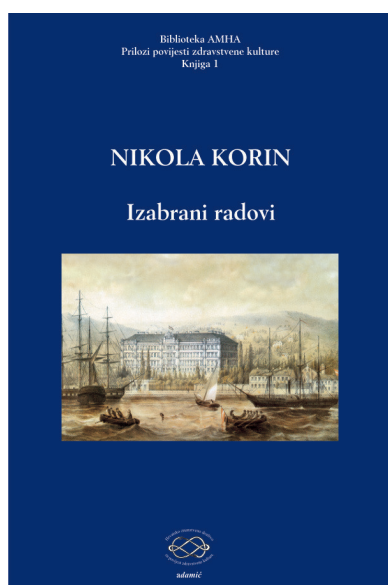


Nikola Korin

IZABRANI RADOVI

Biblioteka AMHA, knjiga 1.



Rijeka: Hrvatsko znanstveno društvo za povijest zdravstvene kulture, "Adamić", 2005., str. 174, 16 x 24 cm, meki povež, naslovnica u boji, ilustrirano

Prof. dr. sc. Nikola Korin (Ludbreg, 1917.), kirurg, traumatolog, farmaceut, bioetičar, nestor novije povijesti medicine, osnivač i član mnogih internacionalnih i nacionalnih udruga, autor disertacije *Studija povreda u riječkoj luci* (1968.) te knjižica *Razvoj medicinske misli u Rijeci* (1966.) i *Ranarništvo i kirurgija u pomorstvu* (1971.), ponovno objavljenih u ovoj knjizi. Popularni je promicatelj zdravstvene kulture. Hrvatsko znanstveno društvo za povijest zdravstvene kulture, čiji je bio jedan od osnivača i član, objavilo je ovu knjigu kao prvi-

jenac i osebujni suplement međunarodnog časopisa AMHA – *Acta medico-historica Adriatica*.

U knjizi su objavljeni odabrani članci, medikohistorijski radovi iz svih povijesnih razdoblja. Iz obilna autorova opusa tematikom iz lokalne Rijeke do svjetske medicinske povjesnice, njegov je učenik i nasljednik prof. dr. sc. Ante Škrobonja odabrao ono najdojmljivije.

Osim spomenutih, tu je obrađena zanimljiva tema morske bolesti tijekom povijesti; značenje nekih relikata u Istri za povijest medicine; klimatska lječilišta Istre, Hrvatskog primorja i sjevernih otoka promatrana tijekom povijesnog razvoja.

Svojevrsni je *homage* zavičaju i rodnome gradu članak *Razvitak zdravstva na području bivšeg kotara Ludbreg*. Slijede rad *Antiseptisa i asepsa u kirurgiji uz sjećanje na Theodora Billrotha*.

Last, but not the least je članak *Neki povijesni i etički momenti u terapiji kostoloma* – od najstarijeg kirurškog djela s papirusa Edwina Smitha iz 2600. godine do Küntschera koji ne samo da je obavio prvu rigidnu osteosintezu, nego je i demonstrirao nov etički princip.

Knjiga je opremljena sa 59 povijesnih fotografija ličnosti, objekata, brodova, medicinskih metoda, faksimilima zemljopisnih karata i naslovnica.

Sve su knjige Biblioteke AMHA ilustrirane, opskrbljene informativnim predgovorom njezina urednika prof. dr. sc. Ante Škrobonje, bio/bibliografijom i autorovom fotografijom. Svi objavljeni radovi popraćeni su prijevodi-ma naslova i sažetaka na engleski jezik. Nakon svakoga članka slijedi popis upotrijebljene literature s respektabilnim brojem referencija te navodom pune referencije članka u izvornom izdanju.

Potrebno je posebno akcentuirati ovaj publicistički pothvat formiranja Biblioteke AMHA uz pregalaštvo urednika i pomoć sponzora. Ideja i ostvarenje pripadaju entuzijazmu prof. dr. sc. Ante Škrobonje, čija pregnuća nadahnjuju mlade generacije kako biti agilni, svestrani i u materijalnoj oskudici iznaći sredstva, animirati donatore, pokrenuti sredinu i sebe.

Postoji tendencija u mišljenju mnogih da je opsolentan pokušaj izučavanja prošlosti (medicine ili bilo čega) zamalo jalov posao, da povijest nije učiteljica života. Međutim, to je malodušje negirano životnom praksom, a ideja obojena pesimizmom demantirana je već vječnošću starinske mudrosti.

U medicini iznad svega vrijedi nesumnjivo pravilo: "Znajmo da bismo predvidjeli, predvidimo da bismo spriječili, a spriječimo da ne bismo morali liječiti."

Čitajući prve dvije knjige Biblioteke AMHA, prisjećamo se nekih ranih problema ljudske rase od kojih neki perzistiraju još i danas. Isto tako, javljaju se reminiscencije kako su vješto nalažena rješenja, kakav je mukotrpan put imala naša *scientia, doctrina et ars*, na koliko je obstakala nailazila i više ih ili manje uspješno svladavala. Idući dublje u prošlost, sve su ograničenija bila sredstva i načini za dijagnosticiranje, terapiju, saznavanje etiopatogeneze, sve oskudniji medicinski armamentarij i instrumentarij. Postignut je veliki iskorak zahvaljujući znanstvenoj epohi medicine poslije spekulativne i empirijske, što je stalo na put medievalnoj zabludjelosti za čija je zastranjivanja i kočenja većim dijelom bila odgovorna vjera sa svojim predrasudama, potkrijepljenim religijskom i crkvenom moći.

Ova knjiga upućuje *per aspera* put medicine, ali i na (ne) uspješne pokušaje othrvavanja boleštinama i konzekventnim masovnim letalnim egzitusima, razvijajući senzibilitet i običaje higijensko-preventivno-epidemiološke i ekološke naravi i svijesti.

Prim. dr. sc. Ljubomir Radovančević